

Szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajeár.
(4 fillér)
Kéziratot nem a vissza
a szerkesztőségre.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1909. NOVEMBER 17.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 262 SZÁM.

Előfizetési árak.

Kassán:
Egész évre . . . 14.—K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint.

Két feltétel.

Kassa, nov. 16.

Az alkotmányos kibontakozásnak két elengedhetetlen feltétele van.

Az egyik, hogy legyen itt az országban, ne csak, mint reménye egy esetleges választás esélyeinek, de már a mai képviselőházban is a parlamentarizmus elvének megfelelő számbeli többség, mely formájában — egyetemes akaratú, tudatos és elszánt cselekvéseiben fegyvermezett tábora a becsületes és végleges kibontakozás politikájának.

A másik feltétel az, hogy szűnjön meg a trón magasságában az elfogultság és a merevség a nemzeti élet szükségletei iránt s érvényesüljön az a szempont, hogy a mikor komoly hazafiak és államférfiak egy nagy közösség óhaját képviselik, ezt nem hatalmi spekulációból vagy egyéni szeszélyből cselekszik, hanem becsületes, megingathatlan meggyőződésből, attól a céltől sarkalva, hogy a király és a nemzet egyetértő akarat legyen a nemzeti politika legszilárdabb pillére.

A bécsi audienciákkal megnyitott tanácskozások új sora a kibontakozás érdekében való. Hogy a most folyó tanácskozások végre csakugyan eredményre vezethetnek, ezt abból következtetjük, hogy a feltételek közül az első fennáll. Wekerle, Andrassy, Kossuth, akik tegnap a király előtt megjelentek, a parlamentnek egy olyan tulsúlyát képviselik, mely céljaiban, eltökéltségében, fegyelmében kiszámítható többség. Ez a tulsúly a parlamentarizmus mérlegén annál értékesebb, mert se nem koalíció, se nem egységes programu párt, sőt kormány híján még csak nem is kormánytámogató tábor, hanem a végcéljaiban ellentétes pártok egymással való összetalálkozása az ország békéjének, alkotmányos és parlamenti élete folytonosságának óhaját. Találtak, minden alku, paktum, kikötött marsruta nélkül, tisztán az ország nagy érdekeinek felismerésében, úgy mint negyedfél év előtt találkoztak a pártok, amikor is nagy nemzeti érdek körül forgott a kocka.

A szombati erőpróba megmutatta, hogy Magyarországon lehetséges nagykoru politika. Hogy itt van egy ország melyet üres szölamokkal falhoz állítani nem lehet; van parlament, mely fegyvel-

mezett többséggel elszántan határoz; van többség, melyet nem rettent vissza a kortesfogások semmitéle eszköze sem, s megy előre a maga útján, mely gyakorlati célok valóításával a nemzeti megerősödéshez vezet. Szóval kiderült, hogy itt nálunk a hónapok óta dúló pártoskodás, melyet Justhék szítottak, még nem rontott el mindent az érett, komoly és fegyvermezett politikusok találkozása fejezi ki hitebben az ország akaratát. Az ország felismerte, hogy a függetlenségi pártban keletkezett bankcsoport hatalmi aspirációja robbantotta fel a koalíciót, buktatta meg a hatalmas többségi pártot. Ezek után, hogy mire készülnek Justhék, az igazán nem érdekli az országot, mert most az a fontos, hogy a velök való számadás után, megadatott a lehetősége a komoly és felelősségteljes politikusok találkozásának és egy alkotásra kész, termékenységet ígérő politika, kormányzati politikává való emelésének.

A kibontakozás másik feltétele nem rajtunk áll; az a királytól függ. A közeli napok döntik el, hogy ez a feltétel mennyire érvényesül. Semmi okunk sincsen, hogy e tárgyalások elé bizalmatlansággal nézzünk.

A bécsi kihallgatások

A válság megoldása.

A helzzet javult.

A korona és a magyar államférfiak között ezen a héten a döntő tárgyalások sora kezdődött. A helyzet tette szükségessé ezt a tanácskozást, melynek sorát Wekerle Sándor kihallgatása nyitotta meg. A teljesen megváltozott helyzetről tett kétségtelenül jelentést a miniszterelnök a vasárnapi audiencián és ennek kapcsán valószínűleg megtette a felség felszólítására javaslatait a kibontakozást illetően, a hogyan ő képzei. Azt halljuk, hogy ebben az előterjesztésben Wekerle ezuttal is álláspontjához következetes maradt és azt javasolta a felségnek, hogy előzékenységgel és magyar kívánságok honorálásával tegye lehetővé egy kooperációs működési program alapján alakítandó kormánynak a parlamenti siker megszerzését. A felség a miniszterelnök előterjesztései dolgában nem döntött, nem is dönthetett, mert előbb meg kellett hallgatnia azt a két politikust, akinek magatartásától függ első sorban a helyzet alakulása.

A két politikus Andrassy Gyula gróf és Kossuth Ferenc, tegnap megjelentek a király előtt hosszabb kihallgatáson. A két miniszter audienciája után a király újból kihallgatásra hívta Wekerlét s ezzel kapcsolatosan azt beszéltek, hogy a hétfői kihallgatások pozitív eredménnyel fognak vég-

zöldni. A király azonban még nem döntötte azt a kívánságát adta tudtára Wekerlének, hogy a magyar válságból való kibontakozásra irányuló tárgyalásokat folytassák. A kabinet tagjai ennél fogva visszautaztak Budapestre.

Noha az újabb kihallgatásokat illetőleg intézkedés nem történt, nagyjelentőségű Kossuth Ferenc kijelentése, aki egy hírlapíró előtt ezt mondta:

— A benyomásom az, hogy rövid idő múlva mindannyiunknak vissza kell jönnünk Bécsbe.

Kossuth kijelentése szenzációs hatást keltett, általános az a vélemény, hogy a tegnapi nap nem volt kedvezőtlen a kibontakozásra vonatkozólag, talán megadta a várt és régóta remélt kedvező kiinduló pontot.

Állat az emberben.

Merénylet egy leány ellen.

Kassának ismét szenzációja van. Még alig ültek el a Funk-féle eset hullámai és már is újabb, felháborító kegyetlenséggel elkövetett bűncselekmény tartja izgatottságban a közönséget. Az áldozat ezuttal egy fiatal alig tizenhárom éves leány, akit egy minden emberi érzésből kivetkőzött közkatona állatias kegyetlenséggel meggyaláztott. Az eset részleteiről tudósítónk a következőket jelenti:

Badanics Julia tizenhárom éves cseléd-leány, ki Nyedoracsik Elekne Major-utcai lakos szolgálatában áll, vasárnap este egyedül sétált a Major-utca környékén, mikor egy közhuszár hozzá csatlakozott. A leány gyanútlanul fogadta az uniformisba bujtatott udvariót, ki hízog szavakkal rávette, hogy sétáljon ki vele a vágóhid felé. A leány engedett a szép szónak és csak akkor remült meg, amikor a vágóhid tájékán a huszár, kinek vakmerőségét csak fokozta az a körülmény, hogy a környéken egy lélek sem járt, hirtelen átölelte és erőszakoskodni kezdett vele.

A leány sikoltozására a Béla-utcai Simkó korcsmából a korcsmáros és két vendége elősiettek, de ekkorra a huszár már tovább állott és csak a leányt találták a helyszínen, ki jajgatva fetrengett a földön. Az előhívott mentők a leányt súlyos sérüléseivel a kórházba szállították, a rendőrség pedig jelentést tett az esetről. Az ügyeletes rendőrtisztviselő kihallgatta a bűntény áldozatát, kinek vallomása alapján megállapította, hogy a kegyetlen tettet Barócsi András 12. huszárezredbeli közhuszár követte el. Barócsi, kit a Major-utcai lak-tanyában tartott vizsgálat alkalmával kihallgattak, beismerte, hogy a merényletet ő követte el. A rendőrség az esetről jelentést tett az illetékes katonai hatóságnak, mely Barócsi ellen megindította a bünyenyítő eljárást.

Berger nagy kávéház

az előkelő közönség találkozóhelye.

Hangversenyek: kedd, szerda, csütörtök, szombat, vasárnap.

HIREK.

— **A kassai Zenekedvelők Dalegyletének hangversenye.** Lapunk tegnapi számában helyszüke miatt nem közölhettük a zenekedvelők dalegyletéről szóló tudósításunkat, melyet ezennel pótolunk: A szombaton megtartott hangversenyen szorongásig megtelt a terem. A közönségnek első sorban alkalma volt hallani azt a két versenyzőket, melynek előadásával dalosaink az aranyérmeket megszerezték. A két versenyző közül első Jandi Béla „Fohásza” volt s ennek elhangzása után a dalosok kellemes meglepetésben részesültek. Mialatt ugyanis a bájos Szalay Nadinka a kassai hölgyek nevében megkoszoruzta az egyesület zászlaját, egyidejűleg egy hatalmas koszorút nyújtottak fel a dalosoknak, — „Dicső dalosainknak” feliratu szallaggal, mely soká fogja díszíteni az egyület diadalmas zászlaját. A koszoru és a szallag nagylelkű adományozója, — mint ezt megtudunk sikerült, — az egyület köztiszteletnek örvendő védnök-nője, Kiss Jenőné urnó volt, ki állandóan odaadó buzgósággal s lelkesedéssel buzdítja dalosainkat, mindig előre! Az ünnepélyes jelenet hatása alatt az egyesület beléfogott Lányi „A szabadsághoz” című karába, melyet dalosaink oly odaadással, oly átértett művészettel énekeltek el, hogy talán Kecskeméten sem különbül. — Ezután Kecskemét város egy kiváló művésznője, Kiss Leike kisasszony ragyogtatta tudását és bámulatos technikáját, lelkesen átértett zongorajátékával óriási hatást ért el. Ugy ezen, mint a műsor 5-ik számú előadott darabjai után vége-hossza nem volt az ismétléseknek. Köszönettel tartozunk a rendezőségnek, hogy alkalmat nyújtott nekünk a kisasszony művészetével megismerkednünk s reméljük, hogy Kiss Leike kisasszony nem mondott végleg búcsút városunknak. Mi mindenkor szívesen látjuk viszont. — A dalegylet ezután még két-három Lányi-dalt és két tréfás s naív finn dalt adott elő, azzal az utólréhetetlen pontossággal és előkelő nyugodtsággal, mely talán egyedül az ő sajátjuk.

— **Kassa adója.** Ez év január elsejétől október hó végéig 1.802,560 kor. 56 fillér adó volt esedékes. Szeptember hó végéig 835297 kor. 61 fillért fizettek be, október hóban 46989 kor. 33 fillért; összesen tehát 881786 kor. 94 fillér folyt be; az adóhátralék tehát 920773 kor. 02 fillér. Az ez évi adóbefizetések 34488 kor. 86 fillérrel mulják fölül a tavalyi okt. hó végéig történt adóbefizetéseket.

— **Kassa közegészsége.** Kassa közegészsége a múlt hónapban rosszabbodott, amennyiben a már szeptemberben jelentkezett tífusosok száma októberben emelkedett. Szeptemberben 6 tífusoset volt, októberben már 13. Mindkét hónapban 1—1 haláleset fordult elő a tífus következtében és 1—1 eset faluról jött be. Az év elejétől okt. végéig összesen 39 tífusoset fordult elő 6 halálesettel. Faluról 9 eset jött be, tehát a város lakosságából 30-an lettek betegek, 45,000 lakost véve tehát számításba 1500 lelekre jut egy tífusos megbetegedés. Az előző évek tapasztalatai szerint a hasi-hagymáz leginkább az őszi hónapokban szokott járványszerűleg fellépni, aminek oka — dr. Wandracsek Jenő főorvos szerint — az, hogy a forró nyarak után ősszel a talajvíz leszáll.

— **A Funk Girsik ügy.** A kassai rendőrség erélyes nyomozást folytat Funk Sándor szélhámosságai ügyében. Tegnapi kihallgatás Cselényi Béla rendőrkapitány Funk Sándor édesanyját özv. Funkné, akinek vallomásától jegyzőkönyvet vett fel. Funkné beteg fekszik lakásán s ágyban fogadta a rendőrtiszteket. Funkék ügyük védelmére dr. Halmy Béla ügyvédet kérték fel. A rendőrség vizsgálata alapján több személy keveredik az ügybe, a melyre még visszatérünk. A vizsgálat adatai kimerítően gyűjtik össze a Funk Sándor által szőtt és keresztül vitt

szélhámosságot s a bűnösök nem fognak megmenekülni.

— **A segéd vagyoni viszonyai.** Arra a kérdésre, hogy köteles-e a segéd a szolgálatadó előtt vagyoni viszonyait feltárni, egy konkrét esetben a budapesti kir. ítélőtábla kimondotta, hogy: helyes a felebbezési bíróságnak az az álláspontja, hogy külön kikötés hiányában, a szolgálati szerződés alkalmával az alkalmazott a szolgálatadó előtt vagyoni viszonyait feltárni nem köteles. Az a körülmény tehát, hogy felperes az alkalmaztatására vonatkozó megállapodásakor azt, hogy adóságai vannak, alperessel nem közölte, ez a felmondás nélküli való elbocsátás jogos indokul nem szolgálhat.

— **Tokaj-Hegyalja jövője.** A tokaji borkérdés megoldására a földművelésügyi miniszter pincészerveket szervez, a melyek kész borokat vásárolnak s a borkereskedést irányítja. A miniszter ingyen tervezeti meg, ha szükséges, a présház és pince terveit. Egy vándor pincemestert küld ki a szövetkezeti pince és présház felszerelésére. Szintén díjtalanul. A pince és présház összes felszerelési tárgyait (hordókat, kádakat, préseket, szivattyukat stb.) vagy kölcsönbe, vagy ajándékba adja a szövetkezetnek. Ha a tagok ezek fölött a tárgyak fölött rendelkeznek, 1500 K től 30.000 K-ig terjedő kamatmentes kölcsönt, esetleg államsegélyt utal ki a szövetkezetnek. Bármikor szaktanácsosul látja el a gazdákat. Az ezen alapszabály alapján megalakuló pincészerveket az Országos Központi Hitelszövetkezet megfelelő hitelt folyósít. A „Borászati Lapok” szerkesztősége erre nézve utmutatást ad annak, aki hozzáfordul.

— **Kassa népesedési viszonyai.** A múlt hó folyamán 60 fiu és 66 leány született, összesen tehát 126 születési eset fordult elő. Halva születtek 12-en. Meghalt 43 férfi és 44 nő; összesen tehát 87 halálozási eset fordult elő. A természetes szaporulat október hónapban mindezt összegezve 39 egyént tesz ki.

— **A közkórház forgalma.** A kassai alap. közkórházban f. é. október hónapban összesen 312 beteget ápoltak. Ezek közül 10 meghalt, gyógyítva 109, javulva 69 és és nem javulva 19 egyén lett elbocsátva. Ápolás alatt maradt tehát 105 beteg. A közkórház bevétele október hóban 12498 kor. 02 fillér volt; kiadás 11560 kor. 22 fillér, a pénztári maradvány tehát 937 kor. 80 fillér.

— **A betléri vadászatok elhalasztása.** Mint nekünk Rozsnyóról írják, Andrássy Géza gróf betléri uradalmában, Henrik porosz kir. herceg tiszteletére tervezett vadászatokat november 17-éről a politikai viszonyok miatt november 27-dikére halasztották.

— **Fehérneműek drágulása.** A belföldi fehérneműgyárosok mintegy két héttel ezelőtt elhatározták, hogy a nyersanyagok drágulására való tekintettel készítményeik árát fölemelik. A héten az osztrák fehérneműgyárosok tartottak ülést, amelynek eredményeképpen szintén fölemelték a fehérneműek árát.

— **Az ügyészség fogházából.** A kassai kir. ügyészség fogházában f. évi október hóban 182 jogerősen elítélt; 9 felebbezési vizsgálati és 21 ítéletlen vizsgálati fogoly; összesen tehát 212 fogoly volt elzárva. A rabok egészségi állapota jó volt. Haláleset nem fordult elő. A rabok munkájukkal a múlt hónapban 254 kor. 90 fillért kerestek, melyből 12 kor. 70 fill. a kincstárt illeti meg.

— **Kassa idegenforgalma és kívándorlása.** F. évi október hóban Kassán a vendéglőkbe 1830 idegen szállt meg. Ehhez járul még természetesen a magánházakban megszállottak tekintélyes száma is. — Külföldi utlevelet a múlt hónapban 24-et adtak ki a városnál, tehát a kívándorlás elég nagy.

— **Uj szer rozsdá ellen.** Mióta a vasat feldolgozzák, mindig kerestek olyan módokat, amivel a vas rozsdásodását meg lehet akadályozni. A rozsdát előidézi a savak,

viz s a levegő nedvességének behatása. Ahol a vashoz levegő és víz ér, ott oxidáció, vagyis rozsdásodás áll be. Mint uj rozsdá ellen védőszert a közönséges foszforsavnak egy hig oldatát ajánlják. E szerrel való bevonás után a vas felületén vasfoszfát képződik, mely a vasat a rozsdától megóvjá. A szer receptje a következő: 1 uncia vasreszelék, 4 uncia koncentrált foszforsav és 160 uncia víz.

— **Ezüst menyegző.** Szép és szeretet teljes ünnepnapja volt tegnap *Kohányi Kálmán* kassai állomásfőnöknek. Tegnapi érte meg házasságának 25 éves jubileumát. Az ezüst menyegző alkalmával meleg ünnepben részesítette a közkedvelt főnököt, az állomás tisztikara és személyzete. Délután 2 órákor, mintegy 60 tagú küldöttség kereste fel *Kohányi Kálmán*t, s ezeknek nevében *Farkas Lajos* lendületes, üdvözölő beszédben köszöntötte a családi ünnep alkalmából a főnököt s egy gyönyörű virágcsokrot nyújtott át *Kohányi Kálmán* nejeinek. A főnök mély megdöbbenéssel köszöntötte meg a szívből fakadó ovációt.

— **A kassai vasuti vendéglő.** A kassai vasuti vendéglős a következő sorok közlésére kért fel bennünket:

A „*Vasutas Szövetség*” című lap november hónap 14-én megjelent számában egy közlemény foglaltatik a *Vonatkisérők ügyei* című rovatban, mely valótlán állításokat tartalmaz a kassai vasuti vendéglőt illetően. Ezen állításokra vonatkozóan, melyet a Felsőmagyarország némi rövidítésével, de a valótlanságok fentartásával átvett, noha én azokat érdeklődésére megcáfoltam s kiküldött munkatársam előtt a való tényállást kifejtettem, amit azonban nevezett lap nem vett tudomásul — ismétlem ezeknek a pertraktált valótlanságoknak a cáfolatával szükségesnek tartom a következőket kijelenteni:

A „*Vasutas Szövetség*” azt írja, hogy a „kassai vasuti vendéglőben az étkezés nemcsak hogy rossz, de még drága. Törődni persze nem törődik vele senki, ha bármit adnak ennünk és ha felhavi fizetésbe is kerül egy ebéd.”

Erre válaszul a következő: Nem igaz, hogy a kassai vasuti vendéglőben az étkezés rossz. A kassai állomásfőnökség előtt még senki sem tett panaszt az ételek minősége és ára miatt. Ellenben annál több elismerésnek vagyunk a birtokában, úgy az üzletvezetőség, a tisztikar, az altisztek és az utasok részéről. Konyhánk elsőrangú, ételeink tiszták és a legjobb minőségűek, ezt a közönség nagyon jól tudja. Az is valótlanság, hogy senki sem törődik a vendéglővel, mert a vasuti szakellenőr, a pályaeorvos és Kassa város egészségügyi hivatalának tagjai, a tisztiorvosok évenként többször szigorú és beható vizsgálatot tartanak. S ez a vizsgálat, melynek ideje nincs meghatározva, mindég kifogástalannak találta a vasuti vendéglőt.

Ami pedig azt illeti, „az étkezés még drága és egy ebéd felhavi fizetésbe kerül”, ennek cáfolatául itt közlöm a vasutasok étkezésének árát: Egy négyfogásos ebéd (leves, marhahus, sült és tészta) egész adagban 1 korona 20 fillér; 1 leves 12 fillér; marhahus kóritással és mártással 40 fillér; nagy tészta 30 fillér. Vacsora étlap szerint választható sült, utána tészta, sajt, gyümölcs vagy feketekávé 90 fillér. Reggeli és uzsonna kávé 24 fillér, feketekávé 20 fillér, tea 30 fillér. — Nagyon kevés volna annak a panaszkozó vasutasnak a fizetése, ha az itt említett árak szerint ebédje egy felhavi fizetését felemésztené. A közölt árakból is látszik, hogy a közlemény íróját indokolatlan rosszakarat vezette, amit egyébként a következő dolog is bizonyít.

Azt írja a cikk, hogy a III. oszt. váróteremben nincs egy kis elválasztott helyiség. A vádaskodó közlemény ismeretlen szerzője tudhatta is, hogy ennek nem a vendéglős az oka. De hát a szerző nem törődik az igazsággal, hiszen azzal vádolja meg Szentgyörgyi Fe-

rencapósomat, hogy, Restidühben "szenved s Fiumében is van vasuti vendéglője. Ez nem igaz, mert a fiumei vasuti vendéglőt Kaas bérlé. Annak igazolásául, hogy ételeim nem faggyuval készült élvezhetetlen ételek, bárkinek felvilágosítást nyujt a pályaorvos, aki havonta többször tart vizsgálatot a vendéglőben. Próbálja ezt a cikkirő kétségbe vonni.

Ézket tartottam szükségesnek megjegyezni, az ellenem szórt valótlan s rosszakaratu az igazságtól teljesen távol álló vádakra.

Kessa, 1909 nov. 16.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió-családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

— Halmos Károly dr. kéri új bora forrás után azonnal eladók (150 hektó.) Megtekinthetők a vincellérnél Kér, Abauj-Torna megye.

Saját érdekében

győződjek meg arról, hogy a legolcsóbb bevásárlási forrás harisnya árakban

Kircz Vilmosnál

Turul cipőgyár elkülönített osztályában
Kassa, Fő-utca 26. szám.
Cimre kérem figyelni! Szabott árak!

Színház.

Színházi műsor:

KEDDEN: Az elvált asszony.
SZERDÁN: Tajfun. (Színmű.)
CSÜTÖRTÖKÖN: Tajfun.
PÉNTEKEN: Tajfun.
SZOMBAT: Táncozók. (Operette.)
VASÁRNAP: Táncozók. (Operette.)
HÉTFŐ: Táncozók.
KEDDEN: Táncozók.

— Szinigazgató változás. Komjáthy János, akit a kassai közönség kegyeivel bőséggel elhalmoz, szerződésének lejáta után elhagyja Kassát. Kilenc évet töltött városunkban s azt mondja, nem akarja, hogy megújják. Mi ugyan nem osztjuk véleményét, mert a kassai közönség igazán nagy megnyugvással és bizalommal látja az erőskezű, hozzá értő kitűnő igazgatót a kassai Nemzeti Színház élén s igazán határozott nyereségnek tekintené, ha sikerülne őt továbbra is a Kassán való maradásra rábírní. Komjáthy mint értesülünk Debrecen város színházát fogja megkapni, ahol még most, 9 év után sem tudták ottani regimjét elfelejteni. Valósággal tárt karokkal várják őt vissza a debreceniek. A kassai színház bérletére eddig ketten pályáznak: Bartha István helyettes igazgató és Faragó Ödön a színház tagja. Természetesen az aktív igazgatók közül is többen reflektálnak a kassai színházra. Így értesülésünk szerint pályázni fog Kassára Zilahy Gyula, debreceni szinigazgató s Palágyi Lajos, miskolci szinigazgató, dr. Farkas Ferenc szinigazgató és Balla Jenő pozsonyi szinigazgató. Ez a névsor azonban a pályázat kihirdetéséig még meg fog szaporodni. Az igazgatók közül megmaradnak eddigi állomásaikon: Janovics Jenő dr. kolozsvári; özv. Makó Lajosné Szeged; Erdelyi Miklós Nagyvárad; Krecsányi Ignác Temesvár és Buda. Szendrei Mihály, mint értesülünk a pozsonyi-fiumei színházakra fog pályázni.

— A Táifun premierje. Szenzációs bemutató előadásban lesz holnap részünk. Az összes vidéki színpadok megelőzésével Kassán adják először Lengyel Menyhért diadalmas új darabját a *Tajfun*. Lengyel legújabb darabjával hatalmasan megnőtt a magyar drámaírók sorában. Szinte példátlan az a nagy siker, amit a Táifun előadása hozott neki. A Vígyszínház állandó és vonzó műsordarabja most ez a nagyszerű dráma, melyben a szerző értékes kvalitásainak javát adta. A kassai premieren jelen lesz a szerző Lengyel Menyhért is, akit Kassához a fiatalság legszebb emlékei és írói pályájának kezdete fűznek. Lengyel tiszteletére barátai és tisztelői a premier után lakomát rendeznek. A Tajfun bemutatója különben a legérdekesebb színházi esték közé számítható. Faragó Ödön rendezi az újdonságot, s egyúttal a főszerepet dr. To keramot is játsza.

Kiváló szerep, mely Hegedűs Gyulának óriási sikert hozott a Vígyszínházban, nagyszerű művészi feladatok elé állítja. A premier előadás szereposztása egyébként a következő: Tokeramó — Faragó, Kerner Ilona — Harsányi Margit. Hempel Feri — Fái Flóra, Luidner író — Majthényi. A japán tanulókát Ungvári, Serfőzy, Szilágyi, Brádi, Szabó, Eöry, Sarkadi, Szombathelyi, Bihari, Berki játssza. Az esküdtek elnöke Bartha. Az ügyész Bársony. A védő Barics. A darab Berlinben játszik, napjainkban.

A holnapi premierre a jegyek már válthatók, ugyszintén a Tajfun további két előadására, csütörtök és péntek estére.

TÁVIRAT — TELEFON.

Kossuth üdvözlése.

Minisztertanács.

Budapest, nov. 16.

Ma délelőtt fél 11 órakor kezdődött a minisztertanács, melyen negyed 12-ig a folyó ügyeket tárgyalták. Akkor távozott Márfy Albin államtitkár a jegyzőkönyv vezetője és ekkor kezdődik a válság ügyét tárgyalni. A miniszterek elsősorban beszámoltak a bécsi kihallgatások eredményéről és a kibontakozásról tárgyaltak. Tanácskozás közben a Kossuth párt egy 50 tagu küldöttsége jelent meg, hogy Kossuthot 68. születésnapja alkalmából üdvözzölje. Kossuth és Apponyi miniszterek erre távoztak és a küldöttséget fogadták.

Sághy Gyula ekkor hosszabb beszédben üdvözölte Kossuthot, a többi közt a következőket mondván:

Eljöttünk, hogy mi születésnapodon üdvözöljünk tégedet és szeretetünknek és ragaszkodásunknak kifejezést adjunk. Az országot ért súlyos és soká elhúzódó válság folytán türelmetlenség lépett föl, aminek következménye lett, hogy az eddig egységes függetlenségi párt kettészakadt és megszűnt többségi párt lenni. Ennek az a rossz következménye is van, hogy így nincs olyan párt a parlamentben, mely abszolút többséget képezne és melyre így a kormányzás természetesen hárulna. Te a pártszakadást el akartad háritani és erre nézve az utolsó pillanatig mindent megtettél. Nem rajtad mult, hogy ez nem sikerült. Megfogyva bár, de törve nem, követeljük a régi elvet és biztositunk téged arról, hogy melletted és elveink mellett törhetetlenül kitarunk.

Kossuth Ferenc erre elsősorban megköszönte az üdvözlést és azután a következő politikai tartalmu kijelentéseket tette: Az utóbbi időben a függetlenségi pártban olyan jelszavak léptek föl, melyeket én nevémmel tovább nem fedezhettem. Föl kellett tehát vetnem a kérdést: ki van velem és ki van ellenem? Avval, hogy mi egy

naptári datumhoz való makacs ragaszkodással nem akartuk az országot katasztrófa elé vinni, nem tértünk ki elveink megvalósítása elől. De céljaink elérésére az időt és módot és a cselekvés arányát ezután is a szükség és a célszerűség ezután fogom megválasztani. Kérem tartsátok meg irántam a jövőre is bizalmatokat.

Azután Kossuth visszatért a minisztertanácsba, mely még e jelentés leadásakor is folyik.

Fölmentett főispánok.

Budapest, nov. 16.

A hivatalos lap mai száma közli Balla Árpád, Gróf Vay Gábor és Fernbach osJán főispánok fölmentését. A három főispán tudvalevőleg Justhoz csatlakozott.

Kasszafurók.

Budapest, nov. 16.

Biehn Samu és Fia zsiradékgyár Nagydíófa utcai irodájába az éjjel kasszafurók hatoltak be, a pénzeszközöket két helyen meg is furták, de pénzt nem sikerült elvinni. A vizsgálat megállapította, hogy a tettesek egyike Keszler Rezső, ki eddig az Atheneum szolgája volt és ki több kasszafurásnak részese. Letartóztaták.

A bizonyítványgyár.

Budapest, nov. 16.

A hírhedt bizonyítványgyártási ügyben, melynek során szenzációs szédelgések derültek ki annak idején, ma foglalkozik a budapesti törvényszék vádtaácsa.

Makacs öngyilkos.

Berlin, nov. 16.

Krakkóból ideérkezett Groszki József ügyvéd, ki előbb szublimánttal akarta magát megmérgezni, majd borotvával felmetsette az ereit és mikor még így sem tudott meghalni egy fürdőkádban a víz alá merült, de ott is midőn eszméletét veszette, ráakadtak és a kórházban szállították.

Uránia színház.

Tulajdonos: A Városszépítő Egyesület.

Mozgófényképek

MŰSOR:

— november hó 15, 16 és 17-ére. —

1. Marseille. (Term. után.)
2. Halálugrás a Dunába. (Sport.)
3. Az Angol hadi flotta utolsó nagy gyakorlata. (Szenzációs term. ut. felvétel.)
4. Mexikó. (Term. után.)
5. A német császár és családjának, téli mulatságai. (Szenzációs term. ut. felvétel.)
6. A katonaelet örömei. (Komikus.)
7. Szarvasok a szabadban. (Sportkép. Term. után.)
8. Modern iskola. (Szines.)

Vasárnap négy előadás: d. u. 3, 5, esti 7 és háromnegyed 9 órakor.

A legjobb szórakozó hely

==== GUTTMAN MÁRK =====
Horgony-kávéháza. Sör-
==== ház utca 7. szám. =====

Egész éjjel nyitva. Jó italok és ételek, gondos kiszolgálás, mérsékelt árak mellett.

Játékkártya, Hirlapeladás és Hirlapelőfizetések felvétele.

Az aradi 13 vértanu vesztőhelyének megváltására kibocsátott sorsjegyek darabonként 1 K-ért kaphatók

Nyulászi Béla

dohány- és szivartőzsdéjében
Kassa, Fő-utca 12. szám alatt.

25 darab kassai levelező-lap borítékban 50 fillér.

Figyelmeztetés!

A. Schicht

szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas”
védjeggyel!

Hirdetések felvételnek a kiadóban

Hirdetések felvé-
tetnek a kiadó-
: hivatalban. :

A KASSAI HITELBANK

(Kassa, Fő-utca 30. szám, paróchia-épület), bevezette a takarékbetéteknek jelzálogilag biztosított formáját a következő módon:

Ha valaki biztosítani akarja azt, hogy 100 koronát kapjon

20 év	mulva,	ugy	37	korona	69	fillért,	12 év	mulva,	ugy	55	korona	69	fillért,
19	„	„	39	„	58	„	11	„	„	58	„	47	„
18	„	„	41	„	56	„	10	„	„	61	„	40	„
17	„	„	43	„	63	„	9	„	„	64	„	47	„
16	„	„	45	„	82	„	8	„	„	67	„	69	„
15	„	„	48	„	11	„	7	„	„	71	„	07	„
14	„	„	50	„	51	„	6	„	„	74	„	63	„
13	„	„	53	„	04	„	5	„	„	78	„	36	„

kell egyszerismindenkorra a Kassai Hitelbanknál befizetnie.

A fenti táblázatban kimutatott összeg — vagy többszörösének — beküldése esetén az intézet megküldi a 100 koronáról — vagy többszöröséről — kiállított kötvényt.

Az intézet ezt a pénzt csupán az ingatlanok becsértékének feléig nyújtott jelzálogos kölcsönökben helyezi el. A biztosított összegért nemcsak egész vagyonával felel, hanem külön biztosítékul leköti ezeket a jelzálogos kölcsönöket s a budapesti tőzsdén jegyzett értékpapirokból alkotott fedezeti alapot.

A kötvények birtokosai ellenőrző bizottságot választanak, mely az intézetnek ez üzletágra vonatkozó ügykezelését felülvizsgálja.

Ez a tőkeelhelyezés nemcsak azért előnyös, mert a befektetett pénz föltétlen biztonság mellett 5% -ot kamatozik, hanem azért is, mert lehetségessé teszi azt is, hogy az, aki életbiztosítást vagy nem köthet, vagy nem akar kötni, mégis biztosítsa magát. Az ily kötvény különben is több előnyt nyújt mint a biztosítás. Így pl. ha valaki oly módon akar magának 1000 koronát biztosítani, hogy ez az összeg 20 év mulva fizetessék ki, elegendő 376 korona 90 fillért egyszerre befizetnie. Ha pedig a fizetést pl. 10 esztendő alatt részletekben akarja eszközölni, úgy ha

az első évben K. 37.69-et, vagyis a 20 év mulva 100 K-ra növekvő tőkét,
a 2-ik „ K. 39.58-at, „ a 19 „ „ 100 K-ra „ „

s így tovább összesen a 10 éven át a táblázatban látható összegeket fizeti be, a 10 év alatt együttvéve mindössze 474 koronát fizet. Ezzel szemben egy negyven éves ember életbiztosításánál évenként legalább 50 koronát kénytelen befizetni, hogy 20 év mulva 100 korona tőkéhez jusson életbiztosítás utján. Tehát már az első 10 évben jelentékenyen nagyobb összeget fizet, mint amennyit intézetünknel, de még azonkívül további életbenmaradása esetén minden esztendőben még 50 K-át, összesen tehát 500 K-át kell fizetnie, mert különben biztosítása hatályát veszti.

Az intézet által kiállított ezek a jelzálogos betéti elismervények rendkívül alkalmasak arra a célra is, hogy gyermekek részére alkalmi ajándékképpen adassanak, vagy a gyermekek részére hozomány, neveltetési költség, katonáskodási kiadások fedezésére megfelelő tartalék biztosíttassék, hisz 37 kor. 69 fillér egyszeri befizetésével biztosítható, hogy az illető gyermek 20 év mulva 100 koronát kapjon s a mellett kötményezés által gondoskodni lehet arról, hogy senki jogosulatlanul föl ne vehesse a pénzt.